

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 19. 9. 2013

Č. j.: 66427/ENV/13

STANOVISKO

Ministerstva životního prostředí

**podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů,**

**k návrhu koncepce
„Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 - 2020“**

verze k červnu 2013

Předkladatel koncepce: Ústecký kraj
Velká Hradební 3118/48
400 02 Ústí nad Labem

Zpracovatel koncepce: SPF Group, v.o.s.
Masarykova 129/106
400 01 Ústí nad Labem

Zpracovatelé posouzení: **Ing. Bohumil Sulek, CSc.**
*(osvědčení odborné způsobilosti ke zpracování dokumentací a posudků ve
smyslu § 19 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
č. osvědčení 11038/1710/OHRV/93. Platnost osvědčení odborné způsobilosti
prodloužena do 13. 6. 2016 rozhodnutím o prodloužení autorizace ke
zpracování dokumentace a posudku č.j.: 42243/ENV/11 ze dne 20. 6. 2011)*

RNDr. Marek Banaš, Ph.D.
*(autorizace k provádění posouzení dle § 45i zákona č. 14/1992 Sb., o ochraně
přírody a krajiny (číšlo osvědčení 57148/ENV/09)*

Mgr. Barbora Budayová
RNDr. Radim Misiáček
Mgr. Lenka Polachová

MUDr. Eva Rychlíková
*(osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné
zdraví č.j. 2611-OVZ-32.1-7.1.10. poř.č. 2/2010)*

Stručný popis koncepce:

Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 - 2020“ (dále jen „PRÚK 2014-20“) je střednědobým programovým dokumentem identifikujícím hlavní rozvojové priority k podpoře regionálního rozvoje na úrovni kraje. PRÚK 2014-20 specifikuje strategické cíle, opatření a rozvojové aktivity Ústeckého kraje, které bude kraj ve své samostatné působnosti podporovat. Bylo popsáno 5 globálních cílů, které jsou dále členěny na specifické cíle, jichž je celkem 21. V rámci specifických cílů byla rovněž identifikována opatření a příkladné aktivity (skupiny potenciálních projektů), kterými by měly být cíle naplňovány.

Globální cíle PRÚK 2014-20 jsou následující:

1. Stabilizovat výkonnost regionální ekonomiky a zastavit zaostávání konkurenceschopnosti kraje vůči ostatním částem Česka
2. Zkvalitněním poskytovaných veřejných služeb vytvořit podmínky pro kvalitní život všech skupin obyvatel
3. Vybudovat kvalitní, dostatečně kapacitní a dlouhodobě udržitelnou infrastrukturu a zlepšit životní prostředí v kraji
4. Zatraktivnit města z pohledu obyvatel, návštěvníků a investorů a zlepšit fyzické a sociální prostředí deprivovaných částí měst
5. Stabilizovat znevýhodněné části kraje z hlediska jejich vybavenosti, ekonomického a sociálního rozvoje a využití krajiny

Naplnění zvolených globálních a specifických cílů je podmíněno realizací řady aktivit. Jejich formulace je dle míry obecnosti, respektive konkrétnosti provedena opět ve dvou až třech úrovních:

- Rozvojové priority (reagující na problémové okruhy, respektive naplňující globální cíle)
- Rozvojová opatření (reagující na hlavní problémy, respektive naplňující specifické cíle)
- Aktivity a okruhy aktivit v rámci jednotlivých opatření (volně reagující na dílčí problémy)

Priority jsou zpravidla definovány jako tematické okruhy, které jsou pro další rozvoj kraje zvláště důležité. Pro realizaci PRÚK 2014-20 je navrženo 5 priorit:

1. Konkurenceschopná a stabilizovaná ekonomika
2. Sociální kapitál a kvalita veřejných služeb
3. Infrastruktura a životní prostředí
4. Atraktivní města
5. Životaschopné venkovské části kraje

V rámci jednotlivých opatření byly identifikovány monitorovací ukazatele (indikátory), které budou sloužit pro sledování naplňování opatření (dosažení cílů).

Průběh posuzování:

Oznámení koncepce PRÚK 2014-20, zpracované v rozsahu přílohy č. 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) bylo Ministerstvu životního prostředí (MŽP) předloženo dne 10. 4. 2013. Po kontrole náležitostí bylo oznámení koncepce zveřejněno v Informačním systému SEA a rozesláno dotčeným správním úřadům a dotčeným územním samosprávným celkům k vyjádření.

Zjišťovací řízení ke koncepci PRÚK 2014-20 bylo zahájeno dne 18. 4. 2013 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možno do oznámení koncepce nahlížet na úřední desce Ústeckého kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP147K) a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách. Zjišťovací řízení bylo ukončeno dne 27. 5. 2013 vydáním závěru zjišťovacího řízení (č. j. 35712/ENV/13), v němž příslušný úřad došel k závěru, že koncepce naplňuje dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a bude proto zpracováno vyhodnocení vlivů této koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví dle ustanovení § 10e zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a součástí vyhodnocení bude i hodnocení vlivů koncepce na evropsky významné lokality a ptačí oblasti (dále také jen „naturové hodnocení“) postupem podle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“) a hodnocení vlivů na veřejné zdraví ve smyslu přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Návrh koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví (dále též jen „vyhodnocení“) zpracovaného v rozsahu přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí byl MŽP předložen dne 28. 6. 2013 a po kontrole náležitostí byl dne 4. 7. 2013 návrh koncepce včetně vyhodnocení rozeslán ke zveřejnění podle § 16 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. V souladu s § 10f odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí byla MŽP zaslána řada vyjádření k návrhu koncepce a vyhodnocení. Na základě připomínek MŽP, odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, došlo k úpravě naturového hodnocení. Provedené úpravy však nemají žádný vliv na závěry naturového hodnocení (podrobněji viz následující kapitola stanoviska). Upravené naturové hodnocení je k dispozici k nahlédnutí v Informačním systému SEA na stránkách http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP147K ve složce „stanovisko“. Veřejné projednání návrhu koncepce včetně vyhodnocení se konalo v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí dne 21. 8. 2013. Veřejné projednání proběhlo v budově Krajského úřadu Ústeckého kraje. Zápis z veřejného projednání obdrželo MŽP dne 21. 8. 2013.

Stručný popis posuzování:

Posouzení vlivů PRÚK 2014-20 na životní prostředí bylo provedeno v souladu se zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, za současného zohlednění závěrů zjišťovacího řízení. Koncepce PRÚK byla navržena jednovariantně. Ke zhodnocení byla předložena jedna varianta globálních a specifických cílů, které budou naplňovány prostřednictvím stanovených priorit a opatření. Jednotlivá opatření obsahují příkladné (vzorové) aktivity a oblasti intervence, které podporují naplnění těchto opatření. Těchto aktivit a oblastí intervence je v PRÚK 2014-20 v současné době uvedeno 240. Přitom je zřejmé, že se jejich počet může měnit v závislosti na dalších návrzích v průběhu platnosti koncepce do roku 2020. Ty z aktivit, které potenciálně mohou mít významný (negativní) vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, byly v rámci vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí explicitně uvedeny (příloha č. 7 vyhodnocení), a jejich potenciální vlivy byly v textu podrobně popsány (kapitola 6. vyhodnocení).

Součástí PRÚK 2014-20 bylo hodnocení vlivu koncepce dle § 45i a § 45h zákona č. 114/1992 Sb., a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany. Na základě připomínek MŽP, odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, došlo v průběhu lhůty pro vydání stanoviska MŽP k návrhu koncepce k úpravě textu naturového hodnocení v následujícím rozsahu:

- Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP ve svém vyjádření upozornil na problematičnost navázání plnění navržené aktivity „Zlepšení plavebních podmínek Labské vodní cesty v úseku Ústí nad Labem – státní hranice pro nákladní, osobní i rekreační plavbu včetně související infrastruktury“ na realizaci záměru „Plavební stupeň Děčín“, u nějž dosud nebyl ukončen proces posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (proces EIA) a nejsou tedy vyloučeny jeho možné mírně až významně negativní vlivy na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000. Na možné negativní vlivy záměru „Plavební stupeň Děčín“ bylo v posouzení SEA i v naturovém hodnocení upozorněno. V aktualizované verzi naturového hodnocení PRÚK 2014-20 byla tato skutečnost opakovaně uvedena, včetně kapitoly 6. „Shrnutí a závěr“ pro větší zdůraznění této problematiky.
- Upozornění MŽP na nevhodnost použití spojení rozmezí očekávaných vlivů a použití symbolu „?“ v naturovém hodnocení PRÚK 2014-20 bylo zohledněno v provedené aktualizaci naturového hodnocení. Vhodné řešení a úpravy naturového hodnocení byly detailně prodiskutovány se zástupci odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP. Všechny jejich náměty byly zohledněny v upraveném naturovém hodnocení, kde byl zmiňovaný nesoulad zcela odstraněn.
- Připomínka MŽP v bodu 3 směřuje opět k použití symbolu „?“ a konkrétní míry či rozmezí vlivů jednotlivých aktivit, respektive záměrů, v rámci aktivit priority č. 3 „Infrastruktura pro životní prostředí“. Po dohodě se zástupci MŽP bylo naturové hodnocení upraveno, uvedená duplicita v naturovém hodnocení byla odstraněna a míra posouzení vlivu jednotlivých aktivit byla zpřesněna.
- Všechny připomínky odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP zaslané ve vyjádření byly prodiskutovány se specialisty odboru, naturové hodnocení bylo na základě těchto diskusí upraveno a do textu upravené verze naturového hodnocení byly připomínky zapracovány. Závěrem lze konstatovat, že výsledek upraveného naturového hodnocení je shodný s předchozí verzí. To znamená, že hodnocený PRÚK 2014-20 nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

V rámci posouzení PRÚK 2014-20 na životní prostředí bylo vypracováno také Hodnocení vlivů na veřejné zdraví, jehož autorem je osoba s osvědčením odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví.

Z tabelárně provedeného hodnocení vyplývá (viz příloha č. 6 vyhodnocení), že opatření PRÚK 2014-20 nejsou v rozporu s požadavky na ochranu životního prostředí a mezi navrženými opatřeními není žádné, které by mělo jednoznačně potenciálně významně negativní vliv na životní prostředí. Analogicky totéž platí pro priority, které jednotlivá opatření zastřešují. Možné vlivy na životní prostředí však budou záviset na konkrétním provedení a lokalizaci aktivit, kterými budou opatření naplňována, a na následných procedurách hodnocení aktivit/projektů, které musí schválení projektů s potenciálně negativními vlivy na životní prostředí podmiňovat.

Protože PRÚK 2014-20 stanovuje především rámec pro další rozvoj kraje, je třeba uvést, že aktivity a intervence jsou v PRÚK 2014-20 uvedeny – v souladu s principy strategického plánování - jako aktivity a intervence indikativní či typové, které mají charakterizovat obsah opatření.

V rámci koncepce se tedy nerozhoduje o realizaci jednotlivých konkrétních projektů, které budou schváleny či doporučeny k realizaci až na základě jejich hodnocení podle navržených environmentálních kritérií. Přitom by měly být podpořeny pouze ty projekty, jejichž pozitivní vlivy významně převáží nad jejich případnými vlivy negativními a současně žádný jejich případný negativní vliv na životní prostředí nebude významný.

O financování, schválení nebo realizaci konkrétního provedení každého konkrétního záměru či projektu tedy bude muset být teprve rozhodnuto na základě standardních procedur výběru projektů v rámci PRÚK 2014-20 a v případě stavebních projektů také územního a stavebního řízení, respektive v části případů nepochybně také na základě posouzení záměru ve smyslu zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (v rámci procesu EIA), respektive dle zákona č. 114/1992 Sb. (naturové hodnocení).

Důležitým prvkem vyhodnocení vlivů koncepce PRÚK 2014-20 na životní prostředí je návrh výše zmíněných environmentálních kritérií pro následné vyhodnocení projektů, jejichž využití by mělo rovněž podpořit snahu o to, aby implementace PRÚK 2014-20 neměla negativní vlivy na životní prostředí.

Závěry posuzování:

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný orgán podle § 21 písmena d) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí na základě návrhu koncepce včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, vyjádření k němu podaných a veřejného projednání vydává:

SOUHLASNÉ STANOVISKO **k návrhu koncepce**

„Program rozvoje Ústeckého kraje 2014 - 2020“

verze k červnu 2013

za dodržení níže uvedených podmínek:

A) Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí

1. V rámci sledování dopadů realizace PRÚK 2014-20 monitorovat vlivy její realizace na životní prostředí, to znamená zejména:
 - zapracovat navržené environmentální indikátory do celkového systému sledování dopadů realizace PRÚK 2014-20
 - pravidelně zveřejňovat výstupy monitoringu, to znamená průběžné vlivy realizace PRÚK 2014-20
 - navázat systém monitoringu na rozhodování o podpoře výběru projektů, financovaných z rozpočtu předkladatele, s využitím environmentálních kritérií
 - zajistit dostatečnou informovanost investorů o environmentální problematice a o možných vazbách projektů na životní prostředí, především o nezbytnosti podrobit jejich přípravu posouzením vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, případně hodnocením vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle zákona č. 114/1992 Sb., v těch případech, kdy uvedeným povinnostem podporované projekty podléhají
 - při hodnocení vlivů projektů na životní prostředí soustředit pozornost především na ty projekty, které byly identifikovány jako projekty s potenciálně negativním vlivem na životní prostředí v rámci vyhodnocení vlivů PRÚK 2014-20 na životní prostředí (viz kapitola 6 a příloha č. 7 vyhodnocení) a v rámci posouzení vlivů PRÚK 2014-20 na

evropsky významné lokality a ptačí oblasti (naturové hodnocení v příloze č. 4 vyhodnocení).

2. Projekty, které budou v rámci koncepce podporovány, a naplní charakteristiky a limity stanovené zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí, budou samostatně posouzeny v rámci procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí (EIA). Bez provedení tohoto posouzení nelze podpořit realizaci navrhovaného záměru a ani jej uskutečnit.
3. Při podpoře jednotlivých projektů zohlednit doporučení pro snížení jejich potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, která byla navržena v rámci vyhodnocení vlivů PRÚK 2014-20 na životní prostředí.
4. Předkladatel koncepce zveřejní na svých internetových stránkách vypořádání veškerých došlých připomínek, a to jak k návrhu koncepce, tak i k jejímu vyhodnocení.

B) Podmínky souhlasného stanoviska z hlediska vlivů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti

5. Vzhledem k tomu, že hodnocený PRÚK 2014-20 nepřináší u některých navržených aktivit a oblastí intervence dostatečně podrobné údaje, které by umožnily aktuálně přesně stanovit konkrétní míru negativního vlivu na jednotlivé evropsky významné lokality a ptačí oblasti, je potřeba u 16 aktivit a intervencí s vysloveným rizikem možného významně negativního vlivu (0 až -2 dle stupnice hodnocení) a u 41 aktivit s nestanoveným vlivem (? dle stupnice hodnocení), předložených v návrhové části koncepce - kapitola B koncepce (viz tab. 1 naturového hodnocení), přenést požadavek na posouzení vlivu konkrétních záměrů na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb. do dalších fází správních řízení (územní a stavební řízení apod.). V uvedených fázích rozhodování o využití území jsou již zpravidla k dispozici konkrétní informace, které umožňují podrobné vyhodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000. U konkrétních záměrů je zapotřebí požádat o stanovisko příslušný orgán ochrany přírody, zda může daný záměr, samostatně nebo ve spojení s jinými, významně ovlivnit území evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (§ 45i zákona č. 114/1992 Sb.).
6. U potenciálně problematických záměrů (projektů), realizovaných v rámci jednotlivých aktivit a intervencí, u kterých již proběhl proces EIA, resp. je zpracováno naturové hodnocení konkrétních záměrů dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., je nezbytné respektovat výstupy v procesu EIA (závěr zjišťovacího řízení a stanovisko k posouzení vlivu provedení záměru na životní prostředí), resp. závěry zpracovaných naturových hodnocení (viz tab. 1 naturového hodnocení a Informační systém EIA).
7. Při realizaci konkrétních budoucích záměrů (projektů) navržených v PRÚK 2014-20 je nezbytné odstranit či minimalizovat eventuální prostorovou kolizi záměrů s předměty ochrany evropsky významných lokalit a ptačích oblastí, resp. s biotopy druhů a typy evropských stanovišť.

C) Doporučení

8. Podporovat naplňování referenčních cílů ochrany životního prostředí, vztahujících se k PRÚK 2014-20.
9. Dbát při realizaci PRÚK 2014-20 především na problematiku ochrany ovzduší, omezování hluku a na ochranu přírody a krajiny (včetně evropsky významných lokalit a ptačích oblastí), včetně požadavků na zachování či zvýšení retenční schopnosti krajiny

s cílem snížit rizika a rozsah povodní. Plánované aktivity tak využít především ke zlepšení situace v uvedených oblastech.

10. Upravit PRÚK 2014-20 v dílčích částech, tak jak jsou autory vyhodnocení vlivů PRÚK 2014-20 na životní prostředí doporučovány v kapitole 6 vyhodnocení.

Ministerstvo životního prostředí upozorňuje na povinnost schvalujícího orgánu postupovat podle § 10g odst. 4 a odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Ministerstvo životního prostředí předpokládá, že řídicí složky realizace této koncepce zajistí u klíčových aktivit a strategických projektů co nejširší publicitu a informování veřejnosti.

Ministerstvo životního prostředí dále upozorňuje předkladatele na povinnost zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a další povinnosti plynoucí z § 10h zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Mgr. Jana PIEKNÍKOVÁ, v.r.
pověřena dočasným zastupováním
při výkonu činností ředitelky odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk razítka se státním znakem č. 11)